

גוט שבת Gut Sábész

2. évfolyam 8. szám • ב"ה

Miskolc

Kiadja: Chabad-Lubavics Zsidó Nevelési és Oktatási Egyesület

Gyertyagyújtás Miskolcon: 15:26 • ה' כסלו תש"פ • 2019. 12. 6. • פרשת ויצא • Szombat kimenetele: 16:37

Hetiszakasz röviden

Jákob Lábán házában

Szakaszunk – Vájécé (1Mózes 28:10–32:3) – azzal kezdődik, hogy Jákob menekül testvére, Ézsau gyilkos bosszúja elől. Cháránban nagybátyja, Lábán házában talál menedéket,

elveszi annak két lányát, Léát és Ráchelt és gyors egymásutánban 11 fia születik, majd egy lánya, Dina. 14 évet szolgál két feleségeért és további hat évet, amiért fizetség-

képpen apósa nyájából részesedik. A szakasz végén ismét úton találjuk Jákobot, amint hazafelé igyekszik Kánaánba.

A rabbi a hetiszakaszról

Vájécé

Ebben a hetiszakaszban Jákob elhagyja Izraelt és Háránba indul, hogy feleséget találjon és családot alapítson. A Tórában olvashatjuk, hogy úton Hárán felé a nap idő előtt lenyugodott, amikor Jákob elérte azt a helyet, ahol generációkkal később a Templom épült, és Jákob ott tért nyugovóra. Miközben aludt, álmot látott, melyben egy létra volt stabilan a földre állítva, amely felvezetett a mennyekbe. I-ten angyalait látta a lépcsőn fel- s lejárni és I-ten felettük állt. Amikor felébred álmából, ezt mondja: „I-ten lakozik ezen a helyen és én (anochi) nem vettem észre.”

Sok tanítás betűszavakon alapul, vagyis van egy olyan hagyományunk, hogy bizonyos szavakat a mondatban néha betűszóként értelmezzük, melyben minden egyes betű egy másik szó kezdőbetűje, ilyen módon egy extra üzenetet, tanítást hordozva. A Talmud szerint ez az elképzelés, azaz bizonyos szavak betűszavakként való értelmezése, kétségtelenül valódi Tórai tanításokat hoz a felszínre. Az elképzelés mögötti logikát szintén egy betűszó tanítja nekünk. A tíz parancsolatból a legelső a következő szavakkal kezdődik: „Én vagyok I-ten, a ti Uratok.” A leggyakrabban használt „én” szó az „ANI”, itt mégis a négy betűs „ANoChI” szót használja a Tóra. Mindegyik betű egy szót alkot,

amely így egy négy betűbe sűrített üzenetet alkot, mely szabadon fordítható a következőképpen: „Az írásba foglalt lelkeket adtam oda”. Bizonyos módon I-ten beleszabta magát a Tórába és így saját magát, saját lelkét adta nekünk a Tórán keresztül.

Ha mélyebben elgondolkodunk az írott szó erején, akkor valami egész különleges és erőteljes dologra bukkanunk. A beszéd esetében van egy határ, hogy milyen messzire hallatszik el, vagyis hogy milyen messzire tudjuk üzenetünket személyesen átadni. Az írott szó esetében azonban nincsenek távolsági korlátok, ha leírom üzenetemet, akkor nem számít, hogy a barátom tíz kilométerre, vagy ezer kilométerre van tőlem, akkor is első kézből „hallja” (olvassa) üzenetemet. És ez az az üzenet, amit az írott tan tanít nekünk. Bárhol is legyünk, nem számít mennyire távol érezzük magunkat mennyei atyánktól, olvashatjuk a Tóráját és így „első személyben” folytathatunk vele „beszélgetést”. Azonban ez csak akkor működik, ha Tórát tanulunk.

Miután Jákob elhagyta Bér Sevát, de még mielőtt Háránba ment volna hogy feleséget találjon és családot alapítson, 14 évet töltött Sém és Éver (Noé gyermekei közül kettő) jesivájában hogy tanuljon és I-tenhez kapcsolódjon. Tudta, hogy amikor csak akar,

újra kapcsolódhat I-tenhez a tanuláson és jó cselekedetein keresztül. Tudta azonban azt is, hogy a kezdéshez, majd ahhoz, hogy gondoskodjon családjáról, szüksége lesz arra is, hogy világi tevékenységekben, elfoglaltságokban is részt vállaljon. Nem volt azonban biztos benne, hogy életének ezen pillanataiban hogyan kapcsolódhat – ha egyáltalán tud majd kapcsolódni – I-tenhez.

Ez az a tanítás, amit a betűszavakból tanulhatunk. A betűkből összerakott szó elsődleges jelentésén túl minden betű egy újabb szót rejthet, amely újabb rejtett üzenetet tartalmazhat. Ehhez hasonlóan cselekedeteink is át lehetnek itatva mélyebb értelemmel, szentséggel, amely I-tennel köt össze minket, még akkor is, ha elsőre csupán kifejezetten evilági, egyszerű cselekedeteknek tűnnek.

Ez volt Jákob álmának az üzenete. Egy földre állított létrát látott, amely a legalacsonyabb rendű, legevilágibb cselekvéseket jelképezi (mint például a földeken dolgozni, vagy pásztorkodni), mégis még e cselekvések közepette is „állhat ott egy létra, amin angyalok járnak le és fel és I-ten állhat felette”, vagyis ezek az evilági cselekedetek is

folytatás a következő oldalon

Gut Sábész Miskolc – megjelenik hetente

Kiadja a Chabad-Lubavics

– Zsidó Nevelési és Oktatási Egyesület /

Published weekly by Chabad-Lubavitch

– The Jewish Heritage Center of Hungary

Barhesz – Miskolc

Telefon: +36-70-374-9437

facebook.com/barhesz /

rabbifuchs@gmail.com

Felelős kiadó: **Fuchs Jehoshua rabbi**

Fordító: **Varga Nóra**

Nyomdai előkészítés: **Juhász Valéria**

A kiadvány szent szövegek részleteit és magyarázatait tartalmazza. Kérjük, ne dobja el!

összekapcsolhatnak minket I-tennel. Dolgozhat azzal a céllal, hogy családjáról gondoskodjon vagy hogy adományozzon, vagy akár ehét és alhat annak érdekében, hogy másnap jó cselekedeteket tudjon véghezvinni, stb... Felébredt és felkiáltott: „Ez a hely szent és én (ANoChI) nem tudtam!” Az „ANoChI” szó itt arra a tanításra utal, amelyet a betűszavakból az imént leírt módon tanulhatunk, vagyis amíg I-ten nem mutatta

meg neki, hogy minden cselekedetünket átíthatjuk, megtölthetjük mélyebb jelentéssel, szentséggel.
Gut Sábesz!

Arugas Habosem nyomán

Arugas Habosem nyomán

Mit jelent zsidó nőnek lenni?

Zsidóság női szemmel

Szeretettel meghívunk több részes programsorozatunkra, melynek címe „Zsidóság női szemmel.”
Közös tanulás **Fuchs Eszter** rebbecennel.

Hétfőnként 18.00-tól 19.00-ig.

1. rész

Téma: Általános zsidó női értékek - öltözködés, szerelem, házasság, anyaság, otthon

November 11., 25.

December 16., 30.

2. rész

Téma: Nők a Tórában - Az ősanyák

Január, február (dátumok később)

3. rész

Téma: Női mitzvák

Március, április, május (dátumok később)

Helyszín: Fuchs család otthona

További információ és jelentkezés:

+3630/721-2580 | Facebook.com/Barhesz | miskolc@zsido.com

CHABAD LUBAVICZS SZELLEMÉBEN

Nemzeti Fejlesztési Ögynökség
www.ujszechenyiteremtő.gov.hu
06 40 638 638

A projektek az Európai Unió támogatásával valósultak meg.

Kóser konyha

Marokkói fánk: szfindzs

November 30-a az arab országokból elüldözött zsidók emléknapja Izraelben. 1947. november 29-én fogadta el az ENSZ azt a felosztási tervet, melynek értelmében a Palesztinai Brit Mandátum területét zsidó és arab részre osztják. A következő időszakban az arab világban heves támadások érték a zsidó közösségeket, és a zsidóknak mindenüket hátrahagyva menekülniük kellett. E heti receptünkkel a 850 ezer elüldözött zsidó előtt tisztelünk.

Hozzávalók: 2 ek. porélesztő; 1/4 pohár langyos víz; 3 pohár liszt; 1 kk só; olaj a sütéshez; porcukor a szóráshoz (elhagyható)

Az élesztőt feloldjuk a vízben. A lisztet és a sót simára keverjük az élesztős vízzel. A tészta ragacsos, nem formázható lesz. 3-4 órán át letakarva kelesztjük, amíg legalább a duplájára nő. Széles edényben 2-3 ujjnyi olajat hevítünk, a tésztából vízes kézzel leszakítunk egy szilva méretű darabot, gyűrű alakúra formázzuk, majd óvatosan a forró olajba helyezzük. A szfindzseket néhány perc alatt, időnként megfordítva, mindkét oldalukon aranybarnára sütjük. Papírtörlőn lecsöpögtetjük, és forrón tálaljuk. Porcukorral is megszórhatjuk fogyasztás előtt.

A haszid tanítások értelmében, a Jákob

Bevezetés a zsidó gondolkodásmódba

Zsidóság gondolatban, szóban és tettekben

Szeretettel meghívunk több részes programsorozatunkra, melynek címe „Zsidóság gondolatban, szóban és tettekben.”

Közös tanulás Fuchs Joshua rabbival.

Hétfőnként 17.30-tól 18.30-ig.

1. rész
November 4., 18.,
December 2.

Folytatás januárban

Helyszín: Fuchs család otthona

További információ és jelentkezés:
+3630/721-2580 | Facebook.com/Barhesz | miskolc@zsido.com

Két lábbal a földön

Jákob a bálványimádó Lában házában élt. Miután feleségül vette leányait, még jó ideig pásztorként dolgozott apósánál, aki azonban élete minden percében azon mesterkedett, hogy valahogy becsapja, kihasználja őt. Jákob – magát és családját jobb sorsra szánva – tömeges szökésre szánta el magát.

Lában embereivel együtt üldözőbe vette Jákobot. Azonban mikor utolérte, megállapodásra jutott vele: elhatározták, hogy hártárt húznak kettejük között, amit egy kőrakással fognak jelezni. Megfogadták, hogy sem ők, sem ivadékaik nem fogják átlépni a határt, nehogy háborút szítsanak általa. „De azon átkelhetnek üzletelés végett” – fűzi hozzá Rási.

és Lában között emelt kőrakás a szent és a profán között húzódó válaszfal. A kettő megkülönböztetése márpedig húsbavágó: életünk bármely helyzetében tudnunk kell, hogy a zsidóságban mi az, ami szent, és mi az, ami nem.

Hetiszakasunkban a válaszfalként szolgáló kőrakás eredeti héber kifejezése a „gal”, aminek másik jelentése: feltárni, felfedni. Ennek – és Rási magyarázatának – értelmében pedig, bár a szent és a profán között éles határ húzódik, ezen a határon, ha csak ritkán is, és óvatosan, de időnként át kell lépniük, hogy olyan helyeken is képesek legyenek felfedni a szentséget, ahol eddig csak a profánt láttuk.

És hogy miként tehetjük ezt meg? A Tóra

parancsolatainak a megcselekvésén át, melyeket bár evilági – fizikai, anyagi – dolgok által hajtunk végre, azok mégis a végtelen Isten kötelékébe fűznek minket. Ilyen például, ha az üzlet során keresett pénz egy részét cödakára szánjuk. Bár maga a pénzkereső tevékenység profán elfoglaltság, az általa szerzett pénz felhasználásának a módja – adományra szánása – szent, amellyel magát az üzletelést is a szentségbe emeljük.

A Tóra és törvényei éppen ebben nyújtanak számunkra támaszt: segítenek, hogy életünket mindig biztonsággal navigáljuk a kőrakás két oldala, a szent és a profán között.

Kovács Jichak rabbinövendék cikke Tali Loewenthal írása nyomán

A héten történt

Ismerd meg a zsidóságot közelebbről

Interaktív történelemórák-sorozatunk keretében a héten az Alternatív Életfa Iskola miskolci székhelyébe látogattunk. Jó volt találkozni egy olyan iskolavezetési felfogással, ami fontosnak tartja, hogy tanulói megismerjenek más kultúrákat is.

